

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

postmottak@kd.dep.no

DERES REF
13/5631

VÅR REF
13-02886-2

DATO
15.1.2014

Hørings svar om forslag til endring i opplæringsloven – påbygging til studiekompetanse

Det vises til høringsnotat fra Kunnskapsdepartementet, hvor det fremlegges forslag om endringer i opplæringsloven.

1. Rett til påbygging til generell studiekompetanse etter fullført og bestått fag – og yrkesopplæring.

IMDi ser positivt på innføringen av "en tredje vei" og støtter i hovedsak de foreslåtte endringer, men har noen merknader.

Det vises til Meld. St. 20 (2012-2013) *På rett vei* i høringsnotatet. Her presenteres ulike tiltak for økt gjennomføring i videregående skole. Det ønskes økt fleksibilitet og relevans og nye karriere- og utdanningsmuligheter gjennom blant annet alternative yrkesfaglige veier og muligheter for påbygging. IMDi's oppgave er å påse at de foreslåtte tiltakene gir resultatlikhet for innvandrerbefolkningen.

Innvandrergruppene er ulike. Tilbakemeldinger fra våre samarbeidspartnere i kommunene er at personer ofte ikke passer inn i de ulike kategoriene utdanningssystemet tilbyr. Innvandrere har ofte ikke passende alder, utdanning, språknivå og/eller økonomi for å kunne ta del i det norske utdanningssystemet med mulighetene for godt utbytte.

Alder: Mange innvandrere kommer "for sent" til landet for å få rettigheter til utdanning de og samfunnet har behov for. Det foreslås i høringen at retten til påbygging til generell studiekompetanse ikke skal gjelde de som har fullført og bestått fag- og yrkesopplæring som voksen. Grenseoppgangen mellom ung og voksen, med tilhørende rettigheter, passer langt bedre for de som er oppvokst i landet. Når det ønskes økt fleksibilitet i utdanningssystemet, bør det legges opp til ulik behandling for å oppnå resultatlikhet. IMDi ønsker derfor at innvandrere som fullførte en fagopplæring som voksne, også skal ha en mulighet til en gratis påbygning, og at KD vurderer andre begrensende kriterier enn alder.

Postadresse:
Postboks 8059
Dep.
0031 Oslo

Besøksadresse:
Tollbugata 20

Internett:
www.imdi.no

E-post:
post@imdi.no

Sentralbord:
24168800

Telefaks:
24168801

Org.nr.
987 879 696

Utdanning: Myndighetene ønsker samme sosial mobilitet via utdanning for innvandrere som for innfødte. Innvandrere med fullført videregående utdanning fra hjemlandet møter to hindre. Det ene er at fullført videregående fra hjemlandet ikke gir studiekompetanse. Det andre er at fullført videregående opplæring fra hjemlandet ikke gir rett til gratis opplæring i de fagene som gir generell studiekompetanse.

IMDi kan ikke se at høringsnotatet problematiserer de som ankommer med medbrakt utdanning. Det framstår som uklart om det kan oppstå et skille mellom en nyankommet 19-åring med fullført fagopplæring fra hjemlandet og en tilsvarende med fullført allmennfag fra hjemlandet. Uklarheten er om begge eksemplene ville kunne ha rett til påbygning til generell studiekompetanse.

Språknivå: Et lavt språknivå og manglende faglige forutsetninger vil kreve mer tid for å sikre en god gjennomføring. Dette vil i tillegg til aldersutfordringene med såkalte "sent ankomne" gjøre tidsbegrensninger for rettigheter til en hindring for mange i innvandrerguppen.

Økonomi: Deler av flyktinggruppen deltar i introduksjonsprogram kort tid etter ankomst. Programmet varer vanligvis i to år der deltaker mottar inntektssikring. Det er viktig at de foreslåtte endringene tar høyde for at deltakerne i introduksjonsprogrammene skal kunne ta deler av påbygningen i programmet. Videre vil det ha betydning om en slik påbygning defineres som ordinær videregående skole om den tas i sin helhet, eller oppstykket. Defineres påbygningen som ordinær videregående skole, vil den i sin helhet ikke kunne inngå i introduksjonsprogrammet.

Økonomi har avgjørende betydning for om nyankomne kan benytte seg av utdanning for å sikre en trygg tilknytning til arbeidsmarkedet. Nær halvparten av barna i lavinntektsgruppen har innvandrerbakgrunn og andelen øker (SSB 2013). IMDi ber KD ta spesielt hensyn til om påbygningen defineres som utdanning eller ordinær utdanning i introduksjonsloven, folketrygdloven og arbeidsmarkedsloven. Dette for å få klarhet i om personer som faller innunder disse lovene må frasi seg stønad for å kunne benytte seg av den foreslåtte påbygningen.

Med hilsen
for Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Elisabeth Dreier Sørvik
seksjonsleder

Ellen Røst
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet underskrift.

Kopi: IMDi Direktørens enhet, IMDi Øst, IMDi Strategikontoret og
postmottak@bld.dep.no.